

Lausunto Varsinais-Suomen liitolle Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaehdotuksesta 1.

3030/10.02.00/2016

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.03.2020 § 33

**Valmistelija
Esittelijä**

Kaavoitusarkkitehti Turcka Michelsson, puh. 044 358 5894
Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus päätti kokouksessaan 20.1.2020 hyväksyä virastossa laaditut kaava-asiakirjat Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotukseksi ja pyytää vaihemaakuntakaavaehdotuksesta MRA 13 §:n mukaiset lausunnot asetuksessa määritellyiltä tahoilta.

Paraisten kaupunki toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vaihemaakuntakaavan selostuksessa todetaan, että taajamien aluevarausmerkinnät on ratkaistu aiemmassa maakuntakaavoituksessa eikä niitä lähtökohtaisesti ole muutettu tässä vaihemaakuntakaavassa. Tämän vuoksi esim. taajamien virkistysalueet (V) esitetään vaihemaakuntakaavassa muuttamatta niiden aluerajauksia. Virkistysalueet ovat kuitenkin vaihemaakuntakaavan keskeinen teema ja taajamien ulkopuolella niihin on tehty runsaasti muutoksia, minkä vuoksi Paraisten kaupunki pahoittelee, ettei taajama-alueiden virkistysalueita tarkastella uudelleen. Paraisten keskustaajaman asemakaava-alueelle ja asemakaavoitettavalle alueelle viheralueita on osoitettu perusteettoman tarkkarajaisina. Kaupunki kokee, että ne ovat ristiriidassa voimassaolevan osayleiskaavan ja kaupungin toteuttaman maapolitiikan kanssa. Siksi kaupunki esittää joitakin muutosehdotuksia Paraisten keskustaajaman viheraluevarauksiin, koska ne maakuntakaavaehdotuksen kartalla esitetään.

Nykyinen maakuntakaavan virkistysaluevaraus Muddaisissa Isoniityn kaupunginosan itäpuolella sijoittuu alueelle, jolta kaupunki on viime vuosina hankkinut maata ja jonne on meneillään olevassa Keskustan yleiskaavan päivitystyössä tarkoitus sijoittaa uusi asuinalue. Tämä aluevaraus on merkitty jo kaavaprosessin alkuvaiheessa laadittuun rakennemalliin. Alue rajautuu nykyiseen asemakaava-alueeseen ja se on kaupunkirakenteen luonnollista laajenemisaluetta. Paraisten kaupunki esittää, että koko Muddaisten V-merkintä poistetaan maakuntakaavasta tai vaihtoehtoisesti supistetaan koskemaan vain Tennbyn kuntoradan metsäaluetta, jossa merkintä on perusteltu. Asuinalueella toteutettavat puistoalueet ja alueen läpi kulkeva virkistysreitti tullaan osoittamaan maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen sisältövaatimusten edellyttämällä tavalla laadittavassa asemakaavassa. Virkistysalueiden osoittaminen asemakaavassa ja virkistysalueen toteuttaminen parantaa virkistysmahdollisuuksia nykyisin viljelyllä ja siten jokamiehenoikeuden ulkopuolella olevalla peltoalueella. Tarvittaessa korvaava laajempi maakuntakaavan virkistysalue voisi toteutua nykyisen aluevarauksen itäpuolella.

Sama koskee myös Norrbyn pohjoisrannan virkistysaluevarausta. Kaupunki on hankkinut alueelta maata uutta asuinalueita varten ja V-alueen esittäminen maakuntakaavassa nykyisessä laajuudessaan vaikeuttaa alueen yleis- ja asemakaavoitusta. Paraisten kaupunki esittää, että Norrbynrannan V-aluemerkintä poistetaan ainakin länsiosaltaan niiltä alueilta, jotka ovat toistaiseksi ilman yleis- ja asemakaavaa. Norrbynrannan alueelle on tarkoitus osoittaa uudessa yleiskaavassa runsaasti viheralueita, eikä seudullinen viheralue olisi uhattuna, vaikka osa Norrbynrannan V-aluevarauksesta poistettaisiin maakuntakaavasta. Kaupungin näkemyksen mukaan ulkoilureitti-merkintä riittää turvaamaan maakunnallisen virkistysreittien verkoston ja uusien asuinalueiden viher- ja virkistysalueista huolehditaan yleis- ja asemakaavoituksessa.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetään voimassa olevan maakuntakaavan mukainen retkeily- ja matkailutoimintojen aluevaraus Finbyn-Rauhalan alueella. Merkintä kattaa osittain golfkentän ja hiihtostadionin alueen, mutta iso osa ulottuu myös Rauhalan vanhan kaatopaikan ja nykyisen jätekeskuksen alueelle. Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on osoitettu erityisalueeksi, joka muuttuu urheilutoimintojen alueeksi. Koska alue on kuitenkin edelleen jätekeskuksen käytössä, eikä suunnitelmissa ole alueen muuttaminen muuhun käyttöön, on alue tarkoitus osoittaa työn alla olevassa uudessa yleiskaavassa jätteenkäsittelyalueeksi. Paraisten kaupunki näkee, että R-aluemerkintä Rauhalan jätekeskuksen osalle on virheellinen.

Paraisten kaupunki pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että Saaristotien luoteispuolella oleva Sysilahden teollisuusalue osoitetaan maakuntakaavassa kokonaan teollisuustoimintojen alueeksi aiempien taajamatoimintojen alue- ja t/kem –merkintöjen sijaan. Alueen tulisi kuitenkin jatkua yleiskaavan mukaisesti pidemmälle lounaaseen, sillä kaupunki haluaa säilyttää tämän teollisuusalue-reservin.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa Paraisten koulukeskuksen ja keskusurheilukentän alue on osoitettu osaksi kalkkikaivoksen teollisuustoimintojen aluetta. Vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa asia on korjattu rajaamalla tämä osa pois teollisuusalueesta, mutta tilalle ei ole osoitettu mitään uutta määräystä. Epävirallisessa kaavayhdistelmässä koulukeskuksen alue on edelleen osa T-aluea. Maakuntakaavan aluevarausta on tarpeen tarkistaa tältä osin.

Kaavaehdotuksessa esitetään voimassa olevan maakuntakaavan mukainen virkistysalue Saaristotien ja Sementtitiin välillä. Yleiskaavassa tämä alue on osoitettu erityisalueeksi, joka muuttuu virkistysalueeksi. Alue on kuitenkin edelleen kaivostoimintaan liittyvässä käytössä ja se on tarkoitus osoittaa myös tekeillä olevassa uudessa yleiskaavassa kaivostoimintaan. Paraisten kaupunki esittää, että kaivostoimintaan liittyvässä käytössä oleva virkistysalueen osa muutetaan maakuntakaavassa osaksi kalkkikaivoksen teollisuustoimintojen aluetta. Kyseessä on erityisalue eikä ole näköpiirissä, että alue tulisi jatkossakaan muuttumaan virkistyskäyttöön.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetään Paraisten keskustaajaman osalta merkittäviä muutoksia ulkoilureitteihin. Aiemmin Saaristotien kevyen liikenteen väylää ja Saariston Rengastien matkailureittiä seuraillut ulkoilureitti korvautuu kahdella erillisellä ohjeellisella ulkoilureitillä. Toinen uusista reiteistä kulkee

keskustan pohjoispuolella Valoniemen ja Norrbyrannan alueella ja toinen Muddaisten, Tennbyn ja Munkvikin alueella. Eteläinen reitti hyödyntää osin olemassa olevia reitistöjä Tennbyn kuntoradan ja Munkvikin luontopolun alueilla. Paraisten kaupunki kannattaa uusia ulkoilureittinjakuita, mutta ei ymmärrä miksi Saariston Rengastien matkailullisesti tärkeä pyöräilyreitti on poistettu maakuntakaavasta erillisenä merkintänä ja sisällytetty matkailun, retkeilyn ja virkistysalueiden kehittämisen kohdealue -merkintään.

Paraisten kaupunki haluaa myös huomauttaa, että voimassa olevissa yleiskaavoissa olevat Saaristotien (mt 180) uudet tielinjaukset Ersbyssä ja Nauvon keskustassa, jotka kokonaan tai osittain kulkevat virkistysalueiksi osoitettujen alueiden läpi, pitäisi osoittaa maakuntakaavassa.

Retkeily- ja matkailutoimintojen alueet ja kohteet samoin kuin virkistysalueet ja –kohteet on merkitty yhdellä merkinnällä. Merkkien selityksessä kohteet määritellään valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviksi. Samoilla merkinnöillä on osoitettu hyvin eritasoisia alueita ja kohteita. Useat merkinnät (r) ovat yksityisten maanomistajien osayleiskaavoissa matkailuelinkeinon harjoittamiseen tarkoitetuille alueille. Osa esitetyistä kohteista on toteutuneita lomamökkikyliä ja osa rakentamattomia alueita. Ne ovat toki mahdollisia mutta niiden toteutumisesta ei ole mitään takeita. Samoin kaavaehdotuksessa on esitetty uusina virkistyskohteina (v) useita yleiskaavoissa yksityiseen käyttöön osoitettuja pieniä uimarantoja. Paraisten kaupunki kyseenalaistaa, ovatko nämä valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti niin merkittäviä, että niitä on syytä esittää maakuntakaavassa.

Paraisten kaupungin alueella merkittävimmäksi matkailun, retkeilyn ja virkistysalueeksi on merkitty Saariston rengasteihin tukeutuvat alueet. Kaupunki näkee, että yhtä tärkeää olisi merkitä eteläisimpiä yhteysaluslinjojen varrella olevia saaria kohdealueeksi. Myös maantielautta- ja yhteysalusyhteydet tulee esittää vaihemaakuntakaavakartalla koska ne ovat erityisen merkittäviä ja tärkeitä yhteyksiä juuri virkistyskäytön ja matkailun kannalta.

Paraisten kaupunki antoi lausunnon vaihemaakuntakaavan valmisteluaineistosta ja näki kohdemerkintöjen puutteen saarikohteiden Pensar Syd, Kirjainen, Paraisten portti ja Seili, osalta. Nyt ehdotusvaiheeseen mainitut merkinnät on täydennetty.

Kaupunki näkee edelleen puutteita ruotsinkielisessä aineistossa mm. kaavakartalla kaikki paikannimet ovat vain suomeksi. Paraisten kaupunki toteaa, että nimet on esitettävä myös kaupungin pääkielellä.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1.ehdotuksen kaava-aineistot:

[Kaavakartta:](#)

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_1_ehdotus_hallitus_200120.pdf

[Kaavamerkinnät ja -määräykset:](#)

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_kaavamerkinnät_ja_määräykset_hallitus20012020.pdf

[Kaavakortit:](#)

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_Kaavakortit_20200120.pdf

Kaavaselostus:

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_selostus_2020.pdf

Kaavaselostuksen liitekartat:

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_selostuksen_liitekartat.pdf

Epävirallinen kaavayhdistelmä:

http://www.vesseli.fi/LAVMK/1ehdotus/LAVMK_1_ehdotus_hallitus_200120_epävirallinen_yhdistelmä.pdf

Oheismateriaali

Lausuntopyyntö

Ehdotus

Kaupunginhallitus antaa yllä olevan lausuntonaan Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaehdotuksesta 1.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto lopullisen päätöksen jälkeen

Varsinais-Suomen liitto